

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN LAUSUNTO 11/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2012

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 2011 lähettänyt hallituksen esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2012 (HE 59/2011 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan.

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin nojalla liikenne- ja viestintävaliokunta on päättänyt antaa toimialaansa koskevan lausunnon talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Tuomo Suvanto, valtiovarainministeriö
- kansliapäällikkö Harri Pursiainen ja hallitusneuvos Mikael Nyberg, liikenne- ja viestintäministeriö
- apulaisjohtaja Riitta-Liisa Vuorela, Viestintävirasto
- ylijohtaja Raimo Tapio, Liikennevirasto
- osastonjohtaja Juhani Nikula, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
- johtaja Olli-Pekka Heinonen, Yleisradio

- toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi, Helsingin seudun liikenne HSL
- kehitysjohtaja Tapio Haapanen, TeliaSonera Oyj
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Nina Routti-Hietala, VR-yhtymä
- projektipäällikkö Esa Mannisenmäki, Linja-autoliitto
- asiantuntija Antero Alku, Suomen Liikenne-liitto SuLi
- varapuheenjohtaja Juha P. Korhonen, Suomen Rautatiematkustajat
- johtaja Ari Kähkönen, Suomen Tieyhdistys.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Finavia Oyj
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- Suomen Kuntaliitto
- Suomen Paikallisliikenneliitto
- Infra ry
- Suomen Varustamot ry.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Liikenne- ja viestintävaliokunta käsittelee tässä lausunnossaan esitystä valtion talousarvioksi

vuodelle 2012 toimialansa eli liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan näkökulmasta mm. perusväylänpidon, hallinnonalan kehittä-

mishankkeiden, joukkoliikenteen sekä eräiden viestintää koskevien kysymysten kannalta.

Liikenneverkko

Perusväylänpito. Hallituksen esityksessä perusväylänpitoon esitetään yhteensä 935 miljoonaa euroa, joka sisältää 13,6 miljoonan euron määrärahasen tarkistuksen ja 20 miljoonan euron radanpidon määrärahan lisäyksen. Yksityisteiden valtionapuun esitetään 8 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi perusväylänpitoon on käytettävissä ratamaksu ja eräitä muita tuloja arviolta yhteensä 78,7 miljoonaa euroa. Perusväylänpitoon kuuluu päivittäinen hoito ja ylläpito, loppuun käytettyjen rakenteiden korjaaminen, liikenteen ohjaus sekä pienimuotoiset investoinnit. Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää valitettavana, että vallitsevan heikon taloustilanteen vuoksi perusväylänpitoon ehdotetun rahoituksen ostovoima laskee hieman edellisvuodesta.

Valiokunta pitää kuitenkin erittäin tervetulleena radanpitoon suunnattua 20 miljoonan euron lisäpanostusta. Tämä on sekä liikenne- että ympäristöpoliittisesti kannatettava ja merkittävä ratkaisu nykyisessä taloustilanteessa. Valiokunta pitää hyväksyttävänä myös sitä, että määrärahaa selvitetään ns. Pisararadan tarkoituksenmukaisuus, sillä hankkeella voi olla merkittävä rooli Helsingin ratapihan liikenteellisen pullonkaulan avaamisessa.

Valiokunta korostaa, että perusväylänpidon määrärahoilla toteutettavilla ns. pienillä investoinneilla, osin käytännön yhteistyössä kuntien kanssa, voidaan merkittävästi kehittää alueellisen ja paikallisen tieverkoston toimivuutta sekä liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi paikallisia liikenteen solmukohtia ja pienten taajamien kevyen liikenteen väyliä parantavat hankkeet. Ne ovat aiempina vuosina toteutuneiden määrärahasäästöjen seurauksena jääneet toteuttamatta. Valiokunta viittaa tätä koskevaan hallitusohjelman kirjaukseen ja kannustaa hallitusta laatimaan pienten liikenneturvallisuutta edistävien hankkeiden investointiohjelman.

Valiokunta pitää tärkeänä, että vesiväylien kunnossapitoon, väylien peruskorjauksiin ja turvalaitteiden kuntoon sekä kehittämiseen kiinnitetään huomiota. Pitkään jatkunut kunnossapidon määrärahavaje ei saa heikentää meri- ja sisävesiväylien palvelutasoa ja turvallisuustasoa esimerkiksi vilkkaasti liikennöidyllä Suomenlahdella. Sisävesiväylien kehittämiseen ja kustannustason nousun hillitsemiseen tulee panostaa, jotta voidaan nykyistä paremmin hyödyntää myös sisävesiväylien tarjoamia ympäristöystävällisiä kuljetusmahdollisuuksia mm. lisääntyvissä bioenergiaraaka-aineen kuljetuksissa.

Kehittämishankkeet. Väyläverkon kehittämisinvestointeja rahoitetaan kolmesta määrärahasta. Momentille 31.10.77 (Väyläverkon kehittäminen) esitetään 439,7 miljoonaa euroa, jota saa käyttäen väyläverkon kehittämisinvestointien toteuttamisesta aiheutuviin menoihin ja aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Momentille 31.10.78 (Eräät väylähankkeet) esitetään 73,1 miljoonaa euroa jälkirahoituksella toteutettaviin hankkeisiin ja momentille 31.10.79 (Elin-kaarirahoitushankkeet) esitetään 47,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2012 käynnistetään kolme uutta hanketta, joista kaksi on jälkirahoitushanketta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että vaalikauden alussa vireillä olevat liikennehankkeet saatetaan asianmukaisesti loppuun. Vuoden 2012 talousarvioesityksen kehittämishankerahoituksella turvataan rahoitus Seinäjoki—Oulu-radan perusparannushankkeelle siten, että hanke valmistuu vuonna 2017. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että tätä hanketta viedään johdonmukaisesti eteenpäin, sillä hankkeen valmistuttua siitä koituu merkittävää kansantaloudellista hyötyä. Valiokunta kehottaa hallitusta vauhdittamaan rataosuuden perusparannuksen valmistumista käytettävissä olevin keinoin.

Valtio osallistuu lisäksi länsimetron rakentamiskustannuksiin vuoden 2012 talousarvioehdotuksen mukaan 35 miljoonalla eurolla. Tällä korvataan vuonna 2011 toteutuneita kustannuksia.

Valiokunta korostaa, että vaikka investoinnit näkyvätkin talousarvioesityksen käsittelyssä pelkkänä menoeränä, liikenteen infrastruktuuri-investoinnit ovat tärkeitä investointeja tulevaisuuteen ja oikein suunniteltuina ja toteutettuina ne tulevat maksamaan itsensä nopeasti takaisin liikenteen sujuvuuden parantuessa ja liikenneturvallisuuden lisääntyessä. Käynnissä on mittava määrä suuria infrastruktuurihankkeita, jotka perustuvat aiemmilla vaalikausilla tehtyihin aloittamispäätöksiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että riippumatta nykyisten kehittämishankkeiden aloitusvaltuuksien vähydestä jatkossakin panostetaan hankkeiden suunnitteluun ja suunnitteluvaiheiden ylläpitoon siten, että aikanaan käynnistyvien uusien hankkeiden taloudelliset sekä työllisyys-, päästö- ja aluepolitiikkaan liittyvät vaikutukset arvioidaan asianmukaisesti.

Valiokunta painottaa infrastruktuuri-investointien ja riittävien perusrakennusvarojen merkitystä myös työllisyydelle ja elinkeinoelämälle. Tasainen investointivolyymi takaa infrastruktuurin rakentamisalan työllisyyden ja toimeliaisuuden estäen samalla markkinoiden ylikuumentumisen. Valiokunta korostaa mahdollisuuksia vastata joustavasti alueellisesti tärkeiden elinkeinoelämän uusien kehityshankkeiden vaatimiin liikenneinvestointien tarpeisiin. Esimerkiksi avautuvien kaivoshankkeiden liikennejärjestelyjen rahoitus ja liikennehankkeiden toteutus tulee voida taata kaivoshanketta kohtuuttomasti viivyttyttä. Valiokunta esittää harkittavaksi vaihtoehtoisia rahoitusmuotoja kiireellisimpien ja esimerkiksi elinkeinoelämän muuttuvia tarpeita vastaavien uusien infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseksi.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että rautatieverkon yleiseen ratakapasiteetin puutteeseen ja rataverkon solmukohtien erityisiin ongelmiin etsitään kestävällä rahoituspohjalla oleva pitkän tähtäimen ratkaisu, jotta voidaan luoda nykyistä toimivammat puitteet rautatieliikenteelle. Tällöin voidaan esimerkiksi etsiä kestävä ratkaisu Helsingin ratapihan liikennöintiongelmien, jotka hoitamattomina heikentävät laajasti rautatieliikenteen toimivuutta.

Yksityisteiden rahoitus. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että vuodelle 2012 ehdotetaan vain 8 miljoonaa euroa momentille 31.10.50 valtionavustuksina yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen, kun vastaava luku vuoden 2011 talousarviossa on 23 miljoonaa euroa. Yksityisteiden valtionavustuksista on poistettu 10 miljoonaa euroa määräajaksi (1.1.2009—31.12.2011) voimassa olleen yksityistielain lisäyksen poistumisen vuoksi. Sen lisäksi määrärahaa on supistettu oleellisesti aikaisemmasta 13—14 miljoonasta eurosta. Yksityistieverkoston ylläpito on monilta osin käytännössä jäänyt kuntien avustusten varaan, ja nyt ehdotettu määrärahan vähennys tulee voimistamaan tätä kehitystä. Se voi merkitä erityisesti syrjäseuduilla asuville kansalaisille liikkumisen tosiasiallista hankaloitumista, ja jatkuessaan se voi vaikuttaa kielteisesti myös metsäteollisuuden puuhuoltoon sekä muuhun maaseudun yritystoimintaan. Valiokunta painottaa tarvetta uudistaa yksityisteiden rahoitusta siten, että rahoituksen riittävyys varmistetaan osana hallitusohjelmaan kirjattua pyrkimystä huolehtia alemman tieverkoston kunnosta. Edellä todetun perusteella valiokunta ehdottaa määrärahan korottamista 2 miljoonalla eurolla.

Joukkoliikenne

Liikenne- ja viestintävaliokunta korostaa joukkoliikennepalvelujen merkitystä alueellisesti tasavertaiset, turvalliset ja ympäristöystävälliset liikkumismahdollisuudet takaavana yhteiskunnan peruspalveluna. Valiokunta pitää valitettavana, että joukkoliikenteen palvelujen ostoihin ja kehittämiseen momentille 31.30.63 esitetään 96,9 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 1,5 miljoonan euron vähennystä. Kustannustason nousu leikkaa määrärahan ostovoimaa entisestään.

Valiokunta pitää tätä joukkoliikenteen rahoitustasoa tarpeeseen ja mm. ympäristötavoitteisiin nähden riittämättömänä ottaen huomioon, että joukkoliikenteen osuutta kotimaisesta henkilöliikennesuoritteesta tulisi voida nostaa nykyisestä noin 15 prosentin tasosta. Joukkoliikenteen käyttöä tulee edistää kaikin käytettävissä

olevin keinoin, muun muassa suosimalla joukkoliikennettä polttoaineverotuksessa. Valiokunta pitää tärkeänä, että myös linja-autoliikenteelle etsitään malli, jolla kompensoidaan dieselöljyn verotasoon ehdotettu noin 21 %:n korotus.

Valiokunta korostaa, että joukkoliikenteen houkuttelevuutta on lisättävä kehittämällä lippujärjestelmiä sekä joukkoliikenteen toimivuutta, palvelutasoa, luotettavuutta ja palvelujen yhteensopivuutta. Rataverkon seisakkeita ja liityntäpysäköintimahdollisuuksia lisäämällä on mahdollista houkutella uusia matkustajia joukkoliikenteeseen ja parantaa joukkoliikenteen kannattavuutta. Aikataulujen luotettavuuden kehittäminen koskee erityisesti raideliikennettä, jossa kuljetettavien määrä yksikköä kohden on suuri ja yhden junan myöhästymisellä on kerrannaisvaikutuksia koko liikennevirtaan.

Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tukemiseen ehdotetaan vuonna 2012 käytettävän 9,25 miljoonaa euroa, kun vastaava määräraha vuonna 2011 on 10 miljoonaa euroa. Helsingin seudun junaliikenteen ostoihin ehdotetaan käytettäväksi 9,7 miljoonaa euroa, mikä sisältää vähäisen korotuksen vuoteen 2011 verrattuna. On kuitenkin huomattava, että tämä määräraha laski 1,5 miljoonalla eurolla vuodesta 2010 vuoteen 2011. Valiokunta korostaa hallitusohjelman tavoin suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tukea. Ympäristötavoitteiden kannalta joukkoliikenteen lisäämisellä on merkitystä erityisesti juuri suurilla kaupunkiseuduilla, joilla on eniten työmatka- ym. liikennettä.

Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin esitetään 39,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa suunnilleen kuluvan vuoden talousarvion määrärahaa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa saaman selvityksen mukaan määrärahan kokonaistarve on 54 miljoonaa euroa. Talousarviossa esitetty määrärahataso johtaa valiokunnan saaman arvion mukaan toteutuessaan noin 500 linja-autovuoron lakkauttamiseen. Ostoliikennevuorojen lakkauttaminen vaikuttaa myös muiden vuorojen kannattavuuteen, ja tällaisia vuoroja joudutaan lopettamaan arviolta noin 500 vuoron verran. Valiokunta pitää tätä kehitysuuntaa huolestuttavana ja ehdottaa alueellisen

ja paikallisen liikenteen ostoihin varatun määrärahan korottamista 2 miljoonalla eurolla.

Valiokunta toteaa, että haja-asutusalueiden ongelmana on vähenevä väestöpohja, joka heikentää kannattavan joukkoliikenteen järjestämismahdollisuuksia. Valiokunta korostaa, että jos riittävät joukkoliikennepalvelut eivät synny markkinaehtoisesti, peruspalvelutaso on pystytävä turvaamaan palveluostoin ja tähän tarvittavin riittävin resurssein. Tuetun joukkoliikenteen lisäksi tulee kehittää myös muita vaihtoehtoja, kuten kutsuliikenteenä ja palveluliikenteenä toteutettavan kyytitakuun käyttömahdollisuuksia.

Rautateiden kaukoliikenteen ostoihin on esitetty 32,7 miljoonan euron määräraha, eli korotusta edelliseen talousarvioon on 1,2 miljoonaa euroa. Kemijärven yöjunaliikenteen osto varmistetaan 1,2 miljoonan euron määrärahalla, mikä vastaa vuodelle 2011 varattua määrärahaa.

Asiantuntijalausunnon mukaan junaliikenteen tarjonta ja kattavuus on todennäköisesti mahdollista säilyttää nykyisellään tai lähes nykyisellään ehdotetuilla junaliikenteen ostomäärärahoilla.

Laajakaistahanke

Valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen maksettaviin valtionavustuksiin varataan talousarvioesityksessä 11 miljoonaa euroa momentille 31.40.50, mikä merkitsee 1,2 miljoonan euron lisäystä edelliseen talousarvioon. Liikenne- ja viestintävaliokunta korostaa laajakaistahankkeen merkitystä tasavertaisten tietoyhteiskuntapalvelujen takaajana kansalaisten varallisuudesta, terveydentilasta, taloudellisesta asemasta ja asuinpaikasta riippumatta. Laajakaistapalveluilla on suuri merkitys taajamien ulkopuolella toimivien yritysten ja yrittäjien liiketoiminnan kehittämismahdollisuuksille. Valiokunta toteaa, että hankkeessa on vireillä laaja välitarkastelu, jonka jälkeen on tehtävä tarvittavat johtopäätökset ja riittävät resurssivaraukset hankkeen loppuun viemiseksi.

Valiokunta korostaa hankkeen jatkototeutuksessa mahdollisimman kustannustehokkaita ja teknologiariippumattomia ratkaisuvaihtoehtoja.

Hanke ei johda toivottuun kokonaistulokseen, jos yksittäiselle tilaajalle koituu laajakaistaliittymän hankinnasta kohtuuttoman suuret kustannukset ja jos liittymien kysyntä ei mahdollista operaattorille kaupallisesti kannattavaa toimintaa edes pitkällä investointikustannusten kuoletusajalla. Valtion tukeman laajakaistahankkeen toteutukseen ovat erityisesti osallistuneet pienet seudulliset operaattorit. Näiden toiminnan tukemiseksi ja tehostamiseksi tarvitaan riittävät lainatakuut ja liiketoimintamallit, joilla varmistetaan hankkeen toteutus ja toiminnan kannattavuus jatkossa.

Muut asiat

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2012 on poistettu aiemmin talousarviossa ollut valtionavustus 1,35 miljoonaa euroa suomalaisten televisio- ja radio-ohjelmien lähettämiseen ulkomaille (momentti 31.40.44, TAE 2011).

Määrärahaa on käytetty Suomesta ulkomaille suuntautuvien radio- ja televisiopalvelujen kustannuksiin (YLE radio Finland ja YLE TV Finland). TV Finland -palvelu on osa Suomen ja Ruotsin valtioiden välistä vastavuoroista järjes-

telyä naapurimaiden televisiopalvelujen saattamisesta tarjolle.

Valiokunta pitää tärkeänä, että suomenkieliset radio- ja tv-lähetykset tavoittavat ulkomailta, erityisesti Ruotsissa, asuvan merkittävän suomenkielisen yleisön. Samalla on tärkeää eri keinoin varmistaa, että vastavuoroisesti sovittu Ruotsin eräiden televisiopalveluiden tarjoaminen nähtäville Suomessa voi jatkossakin toteutua.

Lausunto

Lausuntonaan liikenne- ja viestintävaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon,

että valtiovarainvaliokunta ottaa momentille 31.10.50 lisäyksenä 2 000 000 euroa yksityisten teiden kunnossapidon ja parantamisen avustuksiin ja

että valtiovarainvaliokunta ottaa momentille 31.30.63 lisäyksenä 2 000 000 euroa alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Arto Satonen /kok
 vpj. Osmo Kokko /ps
 jäs. Thomas Blomqvist /r
 Ari Jalonen /ps
 Kalle Jokinen /kok (osittain)
 Merja Kuusisto /sd
 Suna Kymäläinen /sd

Johanna Ojala-Niemelä /sd
 Raimo Piirainen /sd
 Janne Sankelo /kok
 Eila Tiainen /vas
 Ari Torniainen /kesk
 Mirja Vehkaperä /kesk
 vjäs. Heikki Autto /kok (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 1

Perustelut

Liikenneinfrastruktuuri on tärkeää kansalliso-
maisuuttamme, ja se on pidettävä hyvässä kun-
nossa. Infrastruktuurin hinta lasketaan miljar-
deissa euroissa. Toimiva ja turvallinen liikenne-
verkko on välttämätön ihmisten ja tavaroiden
päivittäiselle liikkumiselle.

Perusväylänpito

Maanteillä kulkee edelleen 90 prosenttia henki-
löliikenteestä ja melkein 70 prosenttia tavaralii-
kenteestä. Tieverkon kunto on päästetty kuiten-
kin hälyttävän huonolle tasolle. Heikkokuntoi-
sia teitä on niin pääväylissä kuin alempiasteisel-
la tieverkolla. Perustienpitoon on saatava tuntu-
va tasokorotus, jotta tiestön korjausvajetta saa-
daan kurottua umpeen. Myös kustannustason
nousu on huomioitava.

Tieverkon lisäksi rataverkkoa uhkaa rapistu-
minen. Yksittäisten rataverkon kehittämisinves-
tointien lisäksi riittävä rahoitus tarvitaan rata-
verkon kokonaisvaltaiseen ylläpitoon ja kehittä-
miseen. Heikossa kunnossa oleva rataverkko on
suuri turvallisuusriski. Hallituksen esittämä ra-
hoitus perusväylänpitoon on täysin riittämätön.

Joukkoliikenteen edistäminen maaseudulla

Joukkoliikenne tarvitsee lisätukea etenkin maa-
seudulla, missä julkisilla kulkuvälineillä kulke-
minen on tällä hetkellä melkein mahdotonta.
Viimeisetkin linja-autoyhteydet uhkaavat lop-
pua, mikäli valtio ei osallistu suuremmalla sum-
malla kustannuksiin. Kun joukkoliikenteen suo-
siota halutaan merkittävästi kasvattaa, on siihen
saatava myös entistä suurempi rahoitus. Maa-
seudun joukkoliikennetukea on korotettava 10
miljoonaa euroa.

Yksityisteiden valtionosuudet

Yksityistiet ovat tärkeä osa suomalaista tieverk-
koa. Niiden käyttäjinä ovat maa- ja metsätalous-
yritykset, muun alan yritykset, tiestön varren va-
kituiset asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat sekä
yhä kasvava luonnossa liikkujien joukko. Yksi-
tyistiet on pidettävä hyvässä kunnossa, jotta tei-
den käyttäjät voivat kulkea matkansa turvallisesti.
Yksityisteiden valtionavustusta on korotetta-
va 15 miljoonalla eurolla.

Meriliikenne

Suomen viennistä noin 90 prosenttia ja tuonnista
noin 70 prosenttia kuljetetaan meriteitse sata-
miemme kautta. Etenkin nyt taloudellisesti erit-
täin epävarmoina aikoina tarvitsemme kaikki
toimet, jotka edistävät kansainvälistä kilpailuky-
kyämme globaaleilla markkinoilla. Hallituksen
suunnittelema 12 prosentin väylämaksujen
korotukselle ei ole perusteita tässä taloudellises-
sa tilanteessa. Korotuksella olisi suora vaikutus
maamme kilpailukyvyyn heikkenemiseen, ja tä-
män vuoksi korotus on peruutettava.

Väyläverkoston kehittäminen

Hallitus ei ole riittävällä tavalla varautunut rak-
ennemuutoksessa olevan elinkeinoelämän uu-
siin väyläverkostotarpeisiin. Muun muassa poh-
joisen Suomen uusille kaivos- ja ydinvoima-
hankkeille on välttämätöntä saada hyväkuntoi-
set kulkuväylät.

Laajakaistahanke

Laajakaista kaikille vuoteen 2015 mennessä
-hankkeelle varattu rahoitus on riittämätön. Val-
tion on osallistuttava hankkeen kustannuksiin
suuremmalla summalla, jotta hanke saadaan val-
miiksi aikataulussa ja laajakaistan hankkimis-
kustannukset eivät muodostu epätasa-arvoisiksi
haja-asutusalueen asukkaille.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2011

Mirja Vehkaperä /kesk
Ari Torniainen /kesk.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

Perustelut

Valiokunnan lausunto ei allekirjoittaneiden mielestä ota riittävästi huomioon liikenteen polttonesteen veronkorotukseen ja perusväylänpitoon liittyviä asioita. Valiokunnan lausunnon pitää mielestämme sisältää seuraavat muutokset ja perustelut, sisällytettynä sopivaan kohtaan lausuntoa.

Liikenteen polttonesteverotuksen korotus peruttava

Suomi on pitkien etäisyyksien maa. Polttoaineisiin suunniteltu korotus tarkoittaa entistä kalliimpaa liikkumista erityisesti maaseudun asukkailla, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää julkista liikennettä. Jälleen kerran suhteellisesti eniten kuritetaan pienituloisia reuna-alueiden asukkaita. Polttonesteverotuksen korottaminen on osa tasaverokehitystä; bensapumpulla ei tuloja kysellä. Dieserveron korotus ja yleisen polttoaineveron nosto tarkoittavat myös suomalaisille kuljetusliikkeille toistakymmentä senttiä kalliimpaa dieselin litrahintaa. Tällä linjauksella ei pelasteta yhtään suomalaista kuljetusalan työpaikkaa, vaan päinvastoin edistetään ulkomaisen kuljetuskaluston käyttöä.

Maanteiden ja rautateiden rapautuminen lopetettava

Hallitus ei ole valmis tekemään tarvittavia investointeja tie- ja rataliikenteeseen, vaikka

asiantuntijoiden mukaan olisi edullisempaa hoitaa ylläpito kunnolla nyt kuin ryhtyä isompiin korjaustalkoisiin tulevaisuudessa. Tässä hallitus antaa kansallisen pääoman valua hiekkään. Perussuomalaisten mielestä pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen maassa hyväkuntoinen rata- ja tieverkosto on edellytys kansalaisten tasa-arvoiselle kohtelulle. Sillä luodaan toimintaedellytyksiä yrityksille, jotta ne pystyvät toimimaan maamme reuna-alueilla, ja samalla pidetään nykyistä paremmin koko Suomi asuttuna.

Perussuomalaisten mielestä hallitus ei ole valmis tekemään tarvittavia investointeja alempiasteisille teille. Hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2012 esitetään yksityisteille vain 8 miljoonan euron määrärahaa. Hyväkuntoinen tieverkosto moottoriteistä alempiasteisiin yksityisiin metsäteihin asti on edellytys kansalaisten tasa-arvoiselle kohtelulle. Määrärahaan on näin ollen syytä tehdä reilu korotus.

Esitämme

verotuloista vähennettäväksi 125 miljoonaa euroa, joka aiheutuu polttonesteverotuksen ennallaan pitämisestä,

lisäyksenä 140 miljoonaa euroa perusväylänpitoon ja

lisäyksenä 10 miljoonaa euroa yksityisteiden rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2011

Osmo Kokko /ps
Ari Jalonen /ps.